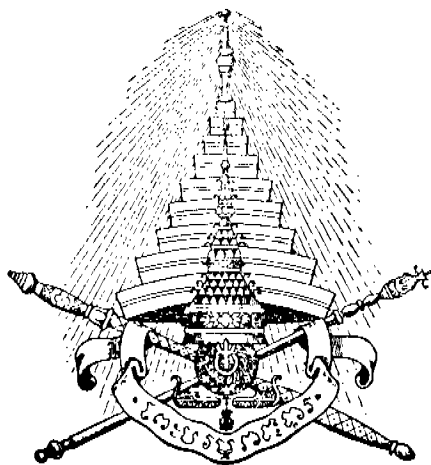

วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๗๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔ หน้า ๒๕๘

ประกาศสถาปนาตั้งกรม

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็นอดีตภาค ๒๕๗๐ พรรษา
ปัจจุบันสมัย ศศสมพัตสร พฤศจิกายนมาส อัฐมสุรทิน
มงคลวาร โดยกาลบริเฉท

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก มหันท
เดชนดิถกรมาริบัติ เทพยปริยมหาราชรวิงศ อสัมภิน
พงศพีระกษัตริ บุษรัตนราชนิกโรดม จาตุรันตบรมมหาจักร
พรรดิราชสังกาศ อุภโตสุชาติสำคัญทเคราหนี จักรีบรมนาถ

เล่ม ๔๔ หน้า ๒๔๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๗๐

จุฬาลงกรณ์ราชวรังกูร มหามกุฏราชวิทยาลัยราชธรรมาศ
พิชิตกุลฤทธิคุณ อุดยกุลฤทธินันท บวรพาธิการสุสาชิต
ชั้นยลัภณวิจิตรเสภาคยสรรพางค์ มหาขโนตมวงคมนาภ
สนธิมตสมันตสมาคม บรมราชสมภาร ทิพยเทพาวตาร
ไพศาลเกียรติคุณ อุดยศักดิ์เดช สรรพเทพศปรियานรัถย
มงคลรัตน์เนมาหวัย สุโขทัยธรรมราชา อภินาวศิลป์ศึกษา
เดชนาวุช วิชัยยุทธศาสตร์โกศล วิมลนรยพินิต สุจริตสมา
จาร ภัทรภิษณานประติภานสุนทร ประวรศาสโนปัสตมภก
มุลมุขมาตยวรนายกมหาเสนานี สรราชนาวิพยุหโยชโพยมจร
บรมเชษฐโสทรสมมต เอกราชยศสชคิมบรมราชสมบัติ
นพปฎลเสวตฉัตรชาติฉัตร ศรีรัตโนปลักษณ์ มหาบรมราชา
ภิเษกาภิษิต์ สรรพทศทศวิจิตเตโชไชย สกลมไหศวрымหา
สวามินทร์ มเหศวรมหินทรมหารามาธิราชวโรดม บรมนาถ
ชาติอาชัณยาสรย์ พุทธาทีไตรรัตนศรณารัถย วิศิษฏ์ศักดิ์อัคร
นเรศวราชิปดี เมตตากรุณาสี่ตลหฤทัย อโนปไมขบุนยการ
สกลไพศาลมหารัษฎราชิปดินทร ปรมินทร์ธรรมิกมหาราชา
ธิราช บรมนาถบพิตร พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงพระราชดำริว่า พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้า
นภาพรประภา ได้ทรงรับตำแหน่งเป็นอธิบดีบัญชาการรักษา

พระราชวัง ฝ่ายใน ตั้งแต่ใน รัชกาล สมเด็จพระบรมชนกนาถ
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงปฏิบัติ
ราชการโดยข้อตรงกอบด้วยพระวิริยอุตสาหะ สามารถให้
ราชการทั้งปวงในหน้าที่เรียบร้อยเป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัยใน
พระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง จึงทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ เพิ่มอำนาจและหน้าที่ให้ทรงบังคับบัญชาราชการฝ่าย
เงินมากขึ้นโดยลำดับมา ก็ทรงสามารถสนองพระเดชพระคุณ
ได้ตั้งพระราชประสงค์ สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงได้ทรง
ยกย่องพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้า
และพระราชทาน เข็มอักษรพระนาม ซึ่งสร้างขึ้น พระราชทาน
เฉพาะผู้มีความชอบในการโดยเสด็จ หรือที่ได้รักษาการ
ทางพระนครเมื่อครั้งเสด็จประพาสยุโรป เพราะความดีที่
ได้สนองพระเดชพระคุณมาในรัชกาลที่ ๕ ครั้นถึงรัชกาล
แห่งสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ
เกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้พระองค์เจ้านภาพรประภา
ทรงเป็นอธิบดีบัญชา ราชการ ฝ่ายใน ทាំង พระราชนิเวศน
สถาน ก็ทรงปฏิบัติราชการ ต่อมา ด้วยความโอบอ้อมอารี และ
มิได้ลู่แก่อคติอย่างหนึ่ง อย่างใด ตลอดรัชกาลที่ ๖ ได้พระ
ราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จักรีบรมราชวงศ์ เป็น

เล่ม ๔๔ หน้า ๒๕๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๗๐

พระเกียรติยศพิเศษในรัชกาลนั้นอีก มาถึงรัชกาลปัจจุบันนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระองค์เจ้าเทพประภา ทรงดำรงตำแหน่งอธิบดีราชการฝ่ายในต่อมา ก็ทรงรับราชการสนอง พระเดช พระคุณ มา ด้วย ความ ซื่อสัตย์ สามารถ มั่นคง เหมือนหนหลังตลอดมาจนกาลบัดนี้ ทรงพระราชดำริว่า พระองค์เจ้าเทพประภาได้ทรงรับราชการฝ่ายในในตำแหน่งสำคัญมาโดยเรียบร้อยถึง ๓ รัชกาล และทรงพระปรีชาสามารถเป็นที่นับถือทั่วไปทั้งฝ่ายในและฝ่ายหน้า สมควรจะทรงสถาปนาขึ้นเป็นต่างกรมผู้ใหญ่ฝ่ายใน เฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระบรมอัยยกาธิราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกล้าเจ้าอยู่หัวได้อีกพระองค์หนึ่ง จึงมีพระบรมราชโองการ มาณพระบัณฑูรสุรสิงหนาทดำรงสั้ง ให้สถาปนาพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเทพประภา เป็นพระองค์เจ้าต่างกรมฝ่ายใน มีพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงทิพยรัตนกิริฎกุลินี วรรคุดุสาหะ ทรงศักดินา ๑๕๐๐๐ ตามพระราชกำหนดอย่าง พระองค์เจ้าต่างกรมใน พระบรมมหาราชวัง จงทรงเจริญพระชนมายุ พรรณ สุข พล ประติพาน คุณसारสมบัติ สรรพสิริสวัสดิพิพัฒนามงคล อธิกุศลผลธนะสารสมบูรณ์ จวรเกียรติคุณอดุลยศปรากฏสืบกาลนาน

วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ หน้า ๒๕๒

เจ้ากรม เป็นหลวงทิพยรัตนกิริฎกุลินี ถือศักดินา ๖๐๐
ให้ทรงตั้ง ปลัดกรม เป็นขุนดุษฎีวิศิโย ถือศักดินา ๕๐๐

• สมุหบัญชี เป็นหมื่นสมโนชนุทวิจารณ์ ถือศักดินา ๓๐๐
ให้ผู้ซึ่งได้รับบรรดาศักดิ์ทั้ง ๓ นี้ ทำราชการในหลวงและ
ในกรมตามอย่างธรรมเนียม เจ้ากรม ปลัดกรม สมุหบัญชี
ในพระองค์เจ้าต่างกรมฝ่ายในสืบไป ให้มีสุขสวัสดิ์เจริญ

• เทอญ ฯ